

Ontwikkel je verborgen talenten *met het Enneagram*

COLOFON

Ontwikkel je verborgen talent *met het Enneagram*

Willem Jan van de Wetering

© Ontwikkel je verborgen talent, Willem Jan van de Wetering, 2019

ISBN: 9789055993468

NUGI: 711

Omslagontwerp: Willeke Vrij Vormgeving

Opmaak: Willeke Vrij Vormgeving

Redactie/correctie: Margot Reesink

Dit is een uitgaven van GVMedia

www.gvmedia.nl

Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd, gefotografeerd, op microfilm gezet, vermenigvuldigd in welke vorm dan ook, inclusief gebruik op internet, CD, CDV, cd-rom enzovoorts zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Elke persoon die zijn Enneagramtype ontdekt zal zich aan deze regel houden, anders krijgt men te maken met zijn stresspunt.

Ontwikkel je verborgen
talenten
met het Enneagram

Willem Jan van de Wetering

INHOUD

Voor je begint	6
Talent	8
Het enneagram als psychologisch model	10
Je verborgen talenten	24
Introductie van de typen	26
Aan het werk	31
Enneagramtype 1	37
Enneagramtype 2	44
Enneagramtype 3	51
Enneagramtype 4	58
Enneagramtype 5	65
Enneagramtype 6	73
Enneagramtype 7	80
Enneagramtype 8	87
Enneagramtype 9	94
De kracht van je verborgen talenten	101
Ontwikkel je talent	106
Verdieping	108

VOOR JE BEGINT

Het Enneagram kan veel voor jou betekenen.

Een Enneagram is een psychologisch model dat inzicht geeft in de onderliggende motivatie voor jouw gedrag. Het model geeft aan waarom jij doet zoals je doet en waarom anderen op jou reageren zoals zij doen. Het Enneagram laat bovendien zien wat de motivatie voor het gedrag van anderen is. Maar het belangrijkste wat het Enneagram je toont, is je eigen ontwikkeling. Het geeft je inzicht in waar je in je ontwikkeling bent en wat je kunt doen om jezelf verder te ontwikkelen.

Het Enneagram is een kosmopolitisch en zelfs spiritueel model en bestaat uit verschillende niveaus. Het is daarbij geen stilstaand model, maar een model dat altijd in beweging is. Als je het model leert te begrijpen heb je er je verdere leven veel plezier van.

In dit boek wordt je duidelijk gemaakt welk Enneagramtype je mogelijkwijze bent, wat je kunt doen om jezelf te ontplooien en welk Enneagramtype de mensen om je heen zijn. Vooral ontdek je wat je verborgen talenten zijn. Je verborgen talenten ontdek je door te zien welk type bij jou dominant is en welke typen je nog meer 'gebruikt' hebt in je leven. Door je aan te passen aan de omstandigheden ga je de krachten van andere typen gebruiken. Dat levert ook weer talenten op die je kunt gebruiken. Door te kijken naar je werkelijke Enneagramtype, met gebruik making van andere typen die je situationeel herkent, ontdek je het grote talent in jezelf.

Als je net zo door het Enneagram gepakt wordt als ik, dan is het raadzaam om je er verder in te verdiepen. De beste manier is de mondelinge informatie; deze vind je in Enneagramcursussen of workshops. Er zijn uiteraard ook verschillende boeken over het Enneagram geschreven. Van mijn hand zijn er diverse boeken verkrijgbaar. Er zijn verschillende stromingen in (zoals de christelijke, humanistische, spirituele en psychologische), dus het is raadzaam om het juiste boek te kiezen. Achter in dit

boek tref je de boeken aan die het beste aansluiten op dit boek.
Dit boek is een 'doe'-boek, wat inhoudt dat er veel in geoefend wordt.
Je kunt het echter ook eerst rustig doorlezen en daarna de oefeningen invullen. De opzet is om je inzicht te geven in de verschillende karakterstructuren en onderliggende motivatie en je te laten voelen welk type je bent.

Ik weet zeker dat je geboeid zult zijn door de vele mogelijkheden van het Enneagram. Heel veel plezier met deze verdieping in jezelf en je omgeving.

Willem Jan van de Wetering

TALENT

Ieder mens heeft talent. Talent is een begaafdheid. Dat talent erf je gedeeltelijk van je ouders en voorouders. Een belangrijk deel komt voort uit je Enneagramtype en vooral uit je missie die je in dit leven hebt. Het is de bedoeling om het talent dat je hebt ook te ontwikkelen. Wat je daarbij nodig hebt zijn vaardigheden. Talent zit in je, vaardigheden kan je leren. Je hebt doorzettingsvermogen nodig en ook dat kun je aanleren. Je hebt handigheid, inzicht en noem maar op nodig om je talent tot ontwikkeling te brengen. Het zal je duidelijk zijn dat lang niet iedereen zijn Talent ook optimaal benut. Er zijn zelfs nogal wat mensen die geen idee hebben wat hun talent is. Dat heeft vooral te maken met de invloed van anderen op jouw gedrag en je functioneren. Als je talent hebt om een instrument te bespelen, maar je ouders stimuleren dat niet en leren je om het land te bewerken, dan is jouw aangeleerde vaardigheid dat je een goede landbouwer wordt. De viool zal je in je leven nooit aanraken. Je kunt talent hebben als voetballer, maar als je geen doorzettingsvermogen hebt en al je vriendjes gaan lekker uit, dan ben je al snel geneigd om dat ook te doen en eindigt je carrière als voetballer snel. Je vergeet zelfs dat dit je talent is. Je leert andere vermogens en daar word je best goed in.

Ik sprak een man die 37 jaar in overheidsdienst heeft gewerkt. Hij is nu 80 jaar en wil iets geheel nieuws gaan doen. Hij wilde zijn talent ontwikkelen. Maar hij had geen idee wat zijn talent was. We zijn op zoek gegaan in het Enneagram wat dat was en tevreden ging hij weg, om niet veel later te laten weten dat hij een bedrijfje gestart was. De vaardigheden moest hij nog leren, zijn talent had hij gevonden. Over vaardigheden had hij in zijn loopbaan al geleerd dat je die al doende aanleert. Als je je talent maar kent. Dus ging hij gewoon van start. Dat is toch geweldig. Ik kom zoveel mensen tegen die iets doen waar ze zich in bekwaamd hebben, maar altijd het gevoel hebben gehad dat hun talent ergens anders lag. Maar waar?

Het Enneagram laat dat zien. Ieder Enneagramtype heeft talenten. Die talenten worden blootgelegd als je jouw type kent. Iedereen heeft een dominant type. Maar als je Enneagramtype nu eens veranderd is gedurende je leven omdat je dingen mee hebt gemaakt die je maar lastig kon hanteren? Dan kan je wisselen van type, waardoor je de situatie beter aan kan. Dan is de kans groot dat je de talenten gaat aanleren van een type dat je niet bent. Het is dan geen talent maar een vaardigheid. Dan kan het zijn dat je je talent nooit gaat ontwikkelen omdat je geen idee hebt wat dat talent is.

Daarover gaat dit boek. Ontdek je talent en ontwikkel het en je zal zien dat de dingen moeiteloos gaan. Je leert vaardigheden aan die jouw talent tot volle bloei brengt. Dan ga je doen waar je hart van gaat zingen. Dan voel je niet dat je werkt, want het is een hobby waarmee je nog een inkomen genereert ook.

HET ENNEAGRAM ALS PSYCHOLOGISCH MODEL

Er zijn een groot aantal mensen en gebeurtenissen die mijn leven veranderd hebben: mijn ouders, mijn broer, mijn vrienden, mijn eerste vriendinnetje, de hoofdonderwijzer, de dood van mijn vader, mijn eerste verking, mijn huwelijk, mijn scheiding, mijn huidige partner. Dit alles heeft mijn leven vormgegeven. Door het Enneagram kreeg alles een plek. Via het Enneagram ontdekte ik dat al die mensen en gebeurtenissen van grote invloed zijn geweest en dat ik me steeds weer heb aangepast aan de nieuwe situatie. Door het Enneagram vond ik wie ik werkelijk ben. Daarom kan ik zeggen: *het Enneagram heeft mijn leven veranderd.*

We worden gevormd door de omstandigheden; we passen ons steeds weer aan de omstandigheden aan. Hierdoor weten we dus eigenlijk niet wie we werkelijk zijn. Omdat we wel denken dat we weten wie we zijn, gaan we dus ook niet op zoek naar wie we werkelijk zijn. Met het Enneagram kun je zien wie je speelt en wie je werkelijk bent.

Mijn moeder was een strenge, hardwerkende vrouw. Ik werd net na de oorlog geboren, in een tijd dat het land opnieuw moest worden opgebouwd en iedereen bezig was om zich weer een plek in de maatschappij te veroveren. Veel tijd voor mij was er dus niet. Er was werk aan de winkel. Mijn moeder vond dat je altijd bezig moest zijn. Ze stelde dat ik dan wel voor een dubbeltje geboren was, maar dat ik best een kwartje zou kunnen worden. Maar dan moest ik dat wel zelf bewerkstelligen. Je moest gewoon 'doen', zoals ze zei. Als peuter was ik dus altijd al aan het doen. En tot mijn achtenveertigste jaar heb ik me dan ook steeds schuldig gevoeld als ik eens niets deed. Uiteindelijk heb ik moeten leren om niets te doen.

Toen ik anderhalf jaar werd, kreeg ik een broertje. Er was inmiddels wat meer rust thuis en hij kreeg veel aandacht. Voor mij was er nog steeds geen tijd; ik vond mijn weg wel. Ik speelde meer bij mijn vaders

werkplaats dan bij mijn moeder thuis. Mijn vader was makkelijk en vrolijk, mijn moeder positief en een doener. Toen ik vier was, werd mijn vader ziek. Rond mijn zevende overleed hij. Tijdens zijn ziekteperiode moest ik me aan het schema van mijn vader aanpassen. Ik duwde hem in zijn rolstoel overal naar toe, omdat mijn moeder moest werken. Ik verzorgde mijn vader op mijn manier. Voor vriendjes had ik weinig tijd, want bij ons thuis was er altijd werk te doen, en een beetje spelen met vriendjes konden mijn ouders er echt niet bij hebben. Na het overlijden van mijn vader verhuisden we en kreeg ik ruimte. Ik kreeg vrienden en mijn eerste vriendinnetje, ik ging sporten en behoorde tot een bepaalde groep. Na de lagere school moest ik wat gaan doen en ik besloot toen met mijn vrienden mee naar de mulo te gaan. Weer verhuisden we en weer kreeg ik nieuwe vrienden. Zij gingen naar de HBS; ik dus ook. Die HBS-tijd was een ramp, dus verliet ik die school en ging naar een middelbare beroepsopleiding. Ik ging intern in een gezin waar twee kinderen waren. En ik paste me aan dat gezin aan. In die periode kreeg ik nieuwe vrienden en een nieuwe verkering. En weer verhuisden we. Ik kreeg werk, weer nieuwe vrienden en ik ontmoette een vrouw met wie ik trouwde. Hierdoor kreeg ik schoonouders, nieuwe vrienden en een nieuwe omgeving. In die periode zette ik een eigen zaak op. Na een huwelijk van 18 jaar kwam de scheiding. Opeens ben je een groot aantal van je vrienden kwijt. Je gaat dan weer op zoek naar nieuwe vrienden en ik vond een nieuwe partner met wie ik achttien jaar gelukkig mee ben geweest. Ook die relatie eindigde en nu ben ik al een aantal jaren gelukkig met Marianne.

In een paar regels heb ik mijn leven geschetst. Het is een chronologische volgorde van gebeurtenissen, die zonder emotie zijn opgeschreven. Het verdriet en de vreugde heb ik weggelaten. Wat je leest is alleen maar hoeveel keer ik mij in mijn leven heb moeten aanpassen aan de omstandigheden. Net als jij zou ik een boek over mijn leven kunnen schrijven. Er is zoveel gebeurd. En al die gebeurtenissen zie ik als een onderdeel

van mijn groei. Ik werd steeds sterker, steeds volwassener, steeds mooier. Ik bekeek de wereld door mijn bril; ik wist zeker wie ik was. Totdat ik het Enneagram ontdekte. Opeens viel alles op zijn plek. Ik zag de chronologische volgorde van de gebeurtenissen. Ik zag dat ik me altijd had aangepast en begreep dat ik steeds weer veranderd was. Het belangrijkste was dat ik inzag dat ik steeds verder van mijn echte zelf, van mijn kern, was afgedwaald. Ik dacht dat ik was wie ik hoorde te zijn, maar ontdekte dat het een illusie was. Ik was een optelsom van de aanpassingen geworden. En dat het niets te maken had met mijn echte zelf, wie ik werkelijk ben. *Enneagram heeft mijn leven veranderd.* Ik dacht dat ik mijn talenten wel kende, maar ook daarin werd ik teleurgesteld. Ik bleek talenten te hebben die ik nog niet kende. Dat is een groot genot om te ontdekken en ik ben blij dat het Enneagram deze verborgen talenten heeft blootgelegd. Doordat ik steeds verhuisde, steeds in een nieuwe omgeving terecht kwam me aan nieuwe gewoonten moest aanpassen en nieuwe vrienden kreeg is mijn werkelijke talent nooit tot ontwikkeling gebracht. Ik leerde vaardigheden aan waardoor ik best succesvol was in wat ik deed. Nu ik mijn talent ken is er veel veranderd en geniet ik echt van iedere dag.

Eén keer per jaar geef ik een Enneagramtraining die een week duurt. Op zo'n training zei een deelnemster eens tegen me: 'Dankjewel dat je mij mijn leven hebt teruggegeven.' Ik was diep geraakt door haar opmerking. Zo had het precies gevoeld toen ik zelf mijn eerste Enneagram coachsessie achter de rug had. Ik had mijn leven teruggekregen.

Het Enneagram voor jouw talenten

Het Enneagram laat zien wat je valkuilen zijn, wat je schaduwkanten zijn, maar bovenal laat het zien waar je heel goed in bent. Aan de hand van dit boek ga je je verborgen talenten ontdekken.

Het Enneagram laat je zien welk type bij jou het meest dominant is, welk naast je liggende type je meer gebruikt dan het andere, welk type je

verder geactiveerd hebt. Kortom, je kunt veel meer dan je denkt dat je kunt. Het Enneagram geeft aan hoe jij dat kunt herkennen, waardoor je die talenten ook daadwerkelijk kunt gaan gebruiken.

Het Enneagram

Het Enneagram is een psychologisch model dat op een diep niveau inzicht geeft in je onbewuste motivatie voor gedrag. Door de dynamische constructie van het model kun je zien welk gedrag je onder welke omstandigheden vertoont en vertoond hebt. Het geeft inzicht in jouw gedrag naar anderen toe en in het gedrag van de ander. Door het Enneagram als model te gebruiken ontdek je welke rollen je speelt, wie je werkelijk bent, waarom anderen zo op jou reageren en wat de motivatie voor het gedrag van anderen is.

Het woord Enneagram komt uit het Grieks. 'Ennea' betekent 'negen' en 'gramma' betekent 'figuur' of 'punt'. Enneagram betekent dus 'figuur met negen punten'. Het symbool van het Enneagram is een cirkel, een driehoek en een zeszijdige figuur. De dynamiek van het Enneagram zit hem in dit symbool, dat alle negen punten met elkaar verbindt. Door de verbinding is een fantastische, krachtige dynamiek waar te nemen, waardoor niets vaststaat maar alles altijd in beweging is. Historisch gezien berust het Enneagram op talloze culturele, spirituele en filosofische tradities. Zo is het Enneagram terug te vinden in het boeddhisme en het christendom. Het Enneagram is kleurrijk, omdat het rekening houdt met de dynamiek van de mens. Het legt heel alledaagse gebeurtenissen bloot en laat zien waar die vandaan komen. Naast een kosmopolitisch en spiritueel model is het Enneagram ook een karaktertypologie. In dit boek gaan we voornamelijk uit van de karaktertypologie. Ik laat je zien wat je met de Enneagramtypen in je eigen leven kunt doen en hoe je het model kunt gebruiken om tot verandering en vooral ontplooiing te komen.

De negen punten in het Enneagram staan voor negen Enneagramtypen. Deze Enneagramtypen vertegenwoordigen negen persoonlijkheidsstructuren, die met elkaar verbonden zijn. Hierdoor kun je zien wat jouw persoonlijkheid voor eigenschappen aanneemt als je het erg druk hebt, als je ontspannen bent, als je verliefd wordt enzovoorts. Het laat ook zien aan welke mensen je een hekel hebt en met welke mensen je heel goed op kunt schieten. Het Enneagram maakt bovendien duidelijk hoe je jezelf kunt ontdekken en ontplooien. Op psychologisch niveau biedt het Enneagram je de mogelijkheid om je bewust te worden van je geconditioneerde gedrag, dat vastgeroest zit in je gewoonten. Je ontdekt je donkere kanten, de kanten waar je niet graag mee geconfronteerd wordt en niet graag naar kijkt. Dat kan pijnlijk zijn, maar je kunt jezelf alleen maar heel goed leren kennen als je eerst naar je donkere kanten kijkt. Iedereen heeft positieve en negatieve kanten. Het Enneagram geeft aan hoe je je negatieve kanten kunt verbeteren en je positieve kanten versterken. Het is heel geloofwaardig, omdat je alles wat je leest direct bij jezelf kunt toetsen en kunt vergelijken met de kennis van de huidige psychologie.

Het belangrijkste idee berust op het principe dat ieder mens in de basis een karaktertrek heeft die centraal staat. Deze vormt de as waar de persoonlijkheid omheen draait. Dit is onze fixatie, die meestal onbewust aanwezig is. De fixatie wordt aangestuurd door onze passie. De passie is eveneens onbewust en kun je ook je ondeugd noemen. De fixatie en de passie zijn onbewust, omdat we er een verdedigingsmechanisme omheen hebben gelegd dat in ons eerste jaar ontstaan is. Door dit verdedigingsmechanisme, de fixatie en de passie, hebben we een beperkte kijk op de wereld. We bevinden ons in één Enneatype en denken dat de hele wereld er zo uitziet als wij dat zien. Dat er nog acht andere mogelijkheden en talloze varianten daarop zijn, realiseren we ons niet. We bekijken maar een negende deel van de wereld; het Enneagram laat ons alle negen kanten van het wereldbeeld, oftewel de werkelijkheid, zien. Het toont ons dat we weliswaar door één bril naar die werkelijkheid

kijken, maar dat we allemaal wel zeker vijf brillen hebben. Vier andere mogelijkheden zitten dus in onze persoonlijkheid verankerd, maar we gebruiken ze zelden of nooit. Door het Enneagram leer je die vijf mogelijkheden volledig te benutten.

Zoals ik al vertelde is mijn leven ingrijpend door het Enneagram veranderd. Ondanks dat ik me realiseer dat ik alle ervaringen uit mijn leven nodig had om te komen waar ik nu ben, zou ik willen dat ik jaren eerder met het Enneagram kennis had gemaakt.

Wat ik nastreef is persoonlijke groei. Ieder weldenkend mens wil groeien. Daarom studeren we, volgen we opleidingen, doen we cursussen, gaan we naar lezingen, luisteren we naar en praten we met anderen. We willen onszelf ontwikkelen. In de verschillende culturen die onze wereld rijk is doen we dat allemaal op onze eigen wijze. In veel landen in Zuidoost-Azië is men gericht op het spirituele en wordt scholing verwaarloosd. En in het moderne Westen is de ontwikkeling gericht op scholing en wordt aan spiritualiteit weinig aandacht geschonken. Het gaat natuurlijk om de balans.

Zelfontwikkeling wordt nogal eens in één adem genoemd met zelfontplooiing. Maar het zijn twee volkomen verschillende begrippen. We zullen onszelf eerst moeten ontwikkelen voordat we met onze zelfontplooiing kunnen beginnen. Zelfontwikkeling betekent immers letterlijk 'de wikkels afnemen'. We moeten naar onze kern toe. Als we weten wie we zijn en als we bij onze kern – de essentie van ons bestaan – kunnen komen, kunnen we werken aan zelfontplooiing. De vraag wie je bent, komt bij veel mensen vreemd over; ze weten immers allang wie ze zijn. Maar is dat echt zo? Inderdaad zijn er velen die dit proces al achter de rug hebben. Zij zijn zich al aan het ontplooien. Toch is het altijd weer nodig je af te vragen wie je in werkelijkheid bent. We zien allemaal een klein deel van de werkelijkheid. Binnen het spectrum van onze werkelijkheid kan het zijn dat we bepaalde delen van onszelf en van onze

werkelijkheid verkeerd interpreteren, met als mogelijk gevolg dat we verwijderd raken van wie we werkelijk zijn. We zijn niet die ene persoon met dat ene karakter, die precies weet wat zijn doel hier op aarde is. We bestaan uit meerdere delen en onze persoonlijkheid is gevormd door vele ervaringen.

Als we geboren worden, hebben we al verschillende kenmerken. We hebben ons karma: de wet van oorzaak en gevolg van onze vorige levens. En we hebben delen in ons die we van onze beide ouders hebben meegekregen; die zitten in onze genen. Hiermee krijgen we direct allerlei indrukken van onze dan nog kleine wereld. Vanaf de allereerste minuut wanneer we op aarde komen, beginnen we te reageren op de omstandigheden. We worden al direct geconfronteerd met zaken die onbekend zijn, zoals ouders, verpleegsters, artsen en familieleden; mensen die je dan nog niet kent, maar wel ervaart. Al die indrukken neem je mee in je rugzak. In je leventje krijg je al snel met veel mensen te maken: broertjes en/of zusjes, burens, vrienden van je ouders, je speelkameraadjes, de juf van de kinderopvang, onderwijzers, vrienden en vriendinnen en ga zo maar door. Zo word je door iedereen gevormd, vooral tijdens je eerste vier levensjaren. Alles wat je meemaakt, en dan met name de wijze waarop jij alles wat je als werkelijkheid ervaart aan jezelf weergeeft, vormt je en maakt je tot wie je bent. Ik heb je dat in het kort vanuit mijn leven geschetst.

Maar je werkelijke ik is voor die tijd gevormd. Je echte Enneatype is al ontstaan tussen het moment van de conceptie en je eerste levensjaar. Daar ligt de essentie van je zijn. De belangrijkste vraag die je jezelf dan stelt is: wie ben ik? Als je één jaar oud bent, weet je wie je dus bent en wat je in je rugzak hebt. Wat doen die andere ervaringen in de rest van je leven er dan toe, zou je kunnen vragen. Die ervaringen hebben je mede gevormd tot wie je bent, maar kunnen je ook hebben afgebracht van wie je in werkelijkheid bent. Als je bijvoorbeeld op je elfde jaar iets traumatisch hebt meegemaakt, kan dat je voor de rest van je leven vormen.

De belangrijkste gebeurtenis die mij gevormd heeft, is de dood van mijn vader. Het is een allesbepalende gebeurtenis geweest. Door zijn dood ben ik me niet meer gaan hechten aan andere mensen. Ik was bang om weer verlaten te worden. Zelfs in mijn huwelijk heb ik me nooit echt kunnen binden en ben ik altijd een rol blijven spelen. Vervelend voor mij en nog vervelender voor mijn toenmalige vrouw.

Ik ken mensen die door omstandigheden verbitterd zijn geworden en een ander niet meer vertrouwen, niet durven lief te hebben of die anderen zijn gaan manipuleren. De psychologie kan dat heel goed verklaren. Het zijn immers de vreselijke omstandigheden die die persoon heeft meegemaakt en hem of haar gevormd hebben, die in een dergelijk gedrag resulteren. Maar is het werkelijk die persoon die vanuit zijn of haar kracht handelt, of is het een misvorming? Kan het zo zijn dat de omstandigheden door die persoon verkeerd zijn geïnterpreteerd? Dat hij de werkelijkheid door een verkeerde bril heeft bekeken? Zou het niet zo kunnen zijn dat die werkelijkheid ook een andere kant heeft?

Binnen de spirituele stroming gaat men ervan uit dat iedere gebeurtenis een reden heeft. Als je een gebeurtenis verkeerd interpreteert, kan het gebeuren dat je het trauma een verkeerde plaats toedicht. Daardoor word je een ander persoon dan wie je werkelijk bent.

Het Enneagram als typologie

De mens zit vreemd in elkaar. We zijn allemaal hetzelfde, maar toch allemaal verschillend. Ieder mens is uniek. Toch zijn er veel overeenkomsten tussen de verschillende type mensen. Je kunt de mens in verschillende typen onderverdelen: volgens de archetypen (Jung), de twaalf sterrenbeelden (astrologie), nummers (numerologie), Enneatypen (Enneagram) en nog een aantal verdelingen. De vraag die opkomt is welk systeem het beste is. Het antwoord is simpel: ze hebben allemaal met elkaar te maken. Als je karakter onthuld wordt via het sterrenbeeld zal je jezelf herkennen. Maar bij je Enneatype doe je dat ook en via de numerologie eveneens. En de beschrijvingen zijn het meestal met elkaar eens. Het

ene systeem is verfijnder dan het andere, het ene is beter werkbaar dan het andere. Het Enneagram is volgens mij het meest verfijnde systeem. Om het nog ingewikkelder te maken: je bent zelden het type dat je eigenlijk bent. Je hebt een *psychologisch zelf* en een *essentieel zelf*. Je psychologische zelf is wie je speelt, wie je je voelt. Je essentiële type is wie je in werkelijkheid bent. Dat is wie je in werkelijkheid bent. Bij je geboorte ligt een groot aantal zaken dan ook al vast; een deel van de weg die je moet gaan, is al uitgestippeld. Maar je hebt een vrije wil, dus de invulling moet je zelf doen.

Zelfontplooiing

Dat psychologische zelf – die illusierol van je – bevat heel goed. Je speelt die rol al vele jaren, dus je beweegt je er heel plezierig in. Sommigen hebben echter het gevoel dat ze nooit helemaal zichzelf zijn. Verandering is echter een groot probleem. Als je niet weet wie je bent en wie je denkt te zijn, kan er nooit sprake zijn van verandering. Zelfontwikkeling betekent eigenlijk: de wikkel afnemen. Je kunt jezelf niet ontwikkelen als je niet vanuit je essentiële zelf opereert. Je moet er dus eerst achter komen wie je werkelijk bent. Vanuit die kracht kun je jezelf ontplooien.

Bewustzijn

We hebben grote moeite met ons bewustzijn. Omdat we niet weten wie we werkelijk zijn, zijn we ons niet echt bewust van ons zijn. We hebben weliswaar momenten van bewustzijn, maar het grootste deel van de dag doen we dingen onbewust. Omdat we niet weten dat we niet over bewustzijn beschikken, gaan we niet op zoek en maken we doorlopend verkeerde interpretaties van de werkelijkheid. We leven in een slaapwaaktoestand en verkeren dus eigenlijk in een trance.

Veel mensen geloven dat ze op aarde zijn om hun lessen te leren en spiritueel te groeien. De waarheid is dat we totaal niets hoeven te leren. We hoeven niets te doen om een beter of een spiritueler mens te

worden. We zijn al zo goed als we maar kunnen zijn; we moeten alleen het besluit nemen ons daarvan bewust te worden. We kunnen ervoor kiezen wakker te worden en de ultieme ervaring te beleven – de meest hemelse en goddelijke beleving. En ons te herinneren wie we werkelijk zijn en met die werkelijkheid in verbinding te treden.

Het volgende verhaal is een metafoor:

Een boerenzoon maakte een bergtocht en ontdekte een adelaarsnest met een ei erin. Hij nam het ei mee naar de boerderij en legde het in een nest met kippeneieren. Daarna vergat hij het en het ei werd uitgebroed. De jonge adelaar dacht dat de kip zijn moeder was en hij haar kuiken. De adelaar groeide op en gedroeg zich als een kip. Hij pikte wormen en insecten op, kakelde dat het een lust was en net als de andere kippen kon hij maar een klein eindje van de grond komen. Hij leidde zijn hele leven als een kip en werd heel oud.

Op een dag keek hij omhoog en zag een prachtige vogel boven de boerderij cirkelen. Deze vogel maakte gebruik van de wind en vloog sierlijk voorbij. Vol eerbied keek de adelaar naar de vliegkunstenaar. 'Wat voor een vogel is dat?' vroeg hij aan een kip die dichtbij stond. 'Dat is de koning van alle vogels, een adelaar,' zei de kip. 'Een adelaar behoort tot de lucht, zoals wij tot de aarde behoren. Wij zijn maar kippen.' De adelaar stierf uiteindelijk als kip, omdat het zijn opvatting was dat hij een kip was.

Als we ons niet bewust worden van onze grootheid, gedragen we ons als de adelaar die dacht dat hij een kip was. In feite zijn de meeste mensen liever kippen, omdat dat zo gemakkelijk is. Om uit die illusie te ontwaken valt niet mee. Het betekent dat we veel van onze bekrompen ideeën moeten opgeven. Het betekent dat we moeten handelen om in overeenstemming te komen met de persoon die we werkelijk zijn. We moeten een adelaar zijn, in plaats van ervan te dromen dat we er een zijn. De droeve waarheid is dat de meeste mensen zich niet echt van hun grootheid bewust willen worden en die willen ervaren. Het eerste wat we

moeten doen, is ons realiseren dat we in een toestand van ontkenning leven en dat we eerlijk tegenover onszelf moeten worden. We ontkennen al zo lang, dat het inmiddels de werkelijkheid lijkt en we geloven dat onze illusies op werkelijkheid berusten.

We hebben geleerd gelukkig te zijn met wat we krijgen. Als dat niet gebeurt, voelen we ons ongelukkig. Hiermee ontkennen we ons eeuwige wezen, dat onvoorwaardelijk gelukkig is. We kunnen het maar niet opgeven om iets terug te verwachten voor onze inspanningen. We willen dat aan onze verlangens wordt voldaan. Die verlangens komen voort uit onze herinneringen aan ons verleden. Als we het verleden loslaten en wakker worden, vechten we niet langer en leren we dat verleden af. Onze grootste uitdaging is dan ook dat we bereid moeten zijn om open te staan voor een nieuw soort leven en het verleden los te laten.

Ben je bereid je psychologische Enneatype los te laten en je essentietype te aanvaarden? Ben je bereid al je oude denkbeelden op te geven? Hoeveel waarheid kun je verdragen? De meeste mensen zijn bang om afstand te doen van datgene wat hun zo vertrouwd is en op de rand van het onbekende te leven. Onze illusies inwisselen voor de werkelijkheid, is iets wat ons angst aanjaagt. Maar er is geen verleden, en evenmin een toekomst. Er is alleen het heden. Het verleden is wat we ervan maken, en het verleden en de toekomst vallen samen met het heden. Wat we willen, is wat we niet hebben.

Wat denk je ervan om je te gaan richten op wat je nu tot stand hebt gebracht? Zodat je begrijpt hoe je hebt gedaan? Door een waarnemer te worden die geen oordeel velt, kun je jezelf transformeren. Door je emotioneel los te maken van je schepping, word je er minder afhankelijk van. Scheppen is iets magisch en magie is een illusie. Die illusie wordt werkelijkheid en je gelooft dat de illusie de waarheid is.

Verlicht worden betekent je bewust worden van wie je echt bent en van je levensdoel. Eerst nemen we waar wat er in ons leven gebeurt; we realiseren ons dat we het scenario daarvoor zelf schreven. Dus om een bepaalde situatie te creëren, moeten we er bepaalde gedachten op na